

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **Janáčkova 22 – správa podniků a nemovitostí, s. r. o.**, se sídlem Brno, Strážní 852/7, zastoupené JUDr. Ivanou Dreslerovou, advokátkou se sídlem Brno, Ponávka 185/2, proti žalovanému **Ministerstvu kultury**, se sídlem Praha 1, Maltézské náměstí 471/1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 A 37/2015-69,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **ne má** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 8. 2014, č. j. MK 40561/2014 OPP (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), rozhodlo Ministerstvo kultury podle § 142 odst. 1 správního řádu v řízení o určení právního vztahu, že předmětem původního prohlášení za kulturní památku podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (dále jen „památkový zákon“), byla (v dřívějším rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 27. 7. 1994 – pozn. NSS) od počátku vlastní hmota celé stavby objektu bývalých městských jatek, na pozemku p. č. 1951, v k. ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava, okres Ostrava, kraj Moravskoslezský, rejstříkové číslo Ústředního seznamu kulturních památek ČR 13005/8-3056, nikoli pouze samostatně její část - věž. Rozklad žalobkyně proti tomuto rozhodnutí ministr kultury rozhodnutím ze dne 13. 2. 2015, č. j. MK 9466/2015 OLP, zamítl a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí o rozkladu brojila žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 A 37/2015-69, zamítl. Jádrem sporu byla otázka, zda předmětem prohlášení za kulturní památku podle rozhodnutí Ministerstva kultury, odboru památkové péče ze dne 27. 4. 1994, č. j. 2401/94 (dále jen „rozhodnutí z roku 1994“) dle § 2 odst. 1 písm. a) památkového zákona byla výlučně věž, nebo celý objekt bývalých

městských jatek stojících na pozemku p. č. 1951. Z tohoto rozhodnutí totiž vycházel žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí i ministr kultury v rozhodnutí napadeném žalobou. Městský soud připomněl, že rozhodnutí z roku 1994 bylo vyhotoveno v souladu s tehdy platnou právní úpravou památkového zákona, zahrnující i ustanovení § 44, které v řízení o prohlášení za kulturní památku vylučovalo užití obecných ustanovení o správním řízení. Pro jeho formální náležitosti tudíž neplatil § 47 správního řádu z roku 1967, a proto nemuselo obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Pro absenci těchto náležitostí je třeba jeho obsah vykládat v celém jeho kontextu a ve vzájemných souvislostech tehdy platné právní úpravy.

[3] Městský soud konstatoval, že v úvodu rozhodnutí z roku 1994 je vysvětleno, že návrh na prohlášení za kulturní památku zahrnoval objekty na pozemcích p. č. 1951 a p. č. 1958; ministerstvo kultury však po vyžádání stanovisek příslušných orgánů, prohlásilo za kulturní památku pouze vše, co se nacházelo na p. č. 1951. Smyslem a účelem tohoto rozhodnutí tak bylo prohlásit za kulturní památku „*pouze vše na pozemku p. č. 1951, přičemž část tohoto objektu (věž) byla prohlášena za kulturní památku již dříve (rejstř. č. 3056), nikoli objekt na pozemku p. č. 1958 vzhledem k jeho špatnému stavu*“. Podle městského soudu žalobkyně vytrhává slovo „*pouze*“ z kontextu.

[4] Městský soud se neztotožnil ani s námitkou, že žalovaný i ministr kultury byli povinni obstarat si pro své rozhodování ze seznamu kulturních památek rejstřík 3056. Uvedl, že pouhým odkazem na tento rejstřík, nebyly prokazovány žádné nové skutečnosti; ministr kultury v napadeném rozhodnutí toliko konstatoval, že tento rejstřík byl uveden v rozhodnutí z roku 1994. Jeho rozhodnutí pak korespondují informace z veřejně dostupného Ústředního seznamu kulturních památek České republiky na webových stránkách Národního památkového ústavu <http://monumnet.npu.cz>, kde pod č. rejstříku 3056 byl od počátku za kulturní památku považován celý objekt městských jatek na p. č. 1951. Zcela shodně je z tohoto seznamu patrné, že památková ochrana se vztahuje na celý objekt „*jatka s věží*“, nacházející se na p. č. 1951. Z těchto záznamů přitom nevyplývá, že by v mezidobí došlo co do rozsahu památkové ochrany u tohoto objektu k nějaké změně. Městský soud konstatoval, že žalovaný i ministr kultury na straně 1 až 2, respektive 2 až 3 svých rozhodnutí vysvětlili, z jakého důvodu se za kulturní památku považují celá městská jatka.

[5] Důvodnou neshledal městský soud ani námitku, že pro aktuálně vedené řízení byl závazným pouze výrok rozhodnutí z roku 1994. Znovu zopakoval, že je nutno vycházet z celého obsahu zmiňovaného rozhodnutí, neboť bylo vydáno podle tehdy platné právní úpravy, která nepředpokládala vydávání správních rozhodnutí, splňujících požadavky tehdy účinného správního řádu; s touto skutečností se přitom oba správní orgány v nyní posuzované věci dostatečně vypořádaly.

[6] Městský soud se neztotožnil ani s námitkou žalobkyně, že prohlášením městských jatek za kulturní památku byla neoprávněně omezena ve svých vlastnických právech, neboť jí zatěžují povinnosti plynoucí z § 9 až § 14 památkového zákona. Konstatoval, že prohlášení určitého objektu za kulturní památku je z povahy věci spjato s omezením vlastnických práv, přičemž zájem vlastníka nemůže převážit nad zájmem na památkové ochraně, která byla od roku 1994 poskytnuta celému objektu.

[7] Žalobkyně konečně namítala též nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí, porušení zásady volného hodnocení důkazů a porušení zásady předvídatelnosti. K těmto námitkám ovšem nepřiradila žádné argumentační pozice, a nevymezila tak předmět přezkumu ke konkrétnímu skutkovému ději. Proto se jimi městský soud věcně nezabýval.

[8] Proti tomuto rozsudku podává žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, kterou opírá o důvod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[9] Stěžovatelka se především domnívá, že i rozhodnutí z roku 1994 muselo mít náležitosti rozhodnutí dle tehdy účinného § 47 správního řádu z roku 1967. Prohlášení věci za kulturní památku v roce 1994 bylo svojí právní povahou správní rozhodnutí, neboť zavazovalo konkrétní adresáty mimo organizační strukturu veřejné správy, a to v konkrétní věci. Jednalo se tedy o akt individuální, vydaný vykonavatelem veřejné správy, na základě zákona a ve správním řízení – prohlašování za kulturní památku bylo nepochybně správním řízením i v roce 1994.

[10] Ačkoli rozhodnutí z roku 1994 není formálně jako rozhodnutí označeno, je nepochybné, že se po právní stránce o rozhodnutí jedná, i přesto, že mu nepředcházelo žádné správní řízení (zde odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2010, č. j. 2 Ao 5/2010-24). Podle stěžovatelky je nesprávný závěr městského soudu, že celé rozhodnutí z roku 1994 je fakticky výrokem; má za to, že výrokem je pouze část (odstavec druhý, věta druhá), kde je uvedeno: „*dle ust. § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči se prohlašuje pouze objekt bývalá městská jatka-věž, Moravská Ostrava, Porážděnkova ul., čís. par. 1951, k. ú. Moravská Ostrava, okr. Ostrava, za kulturní památku*“. Výrok tohoto rozhodnutí lze zcela jednoznačně identifikovat pomocí jazykového výkladu, přičemž podstatným je v této souvislosti slovo „*pouze*“, které znamená „*jen, jediný, jedině, toliko*“, tedy ve významu „*to a žádné jiné*“. V kontextu konkrétního výroku rozhodnutí je tedy nezbytné vyložit slovo „*pouze*“ v tom smyslu, že kulturní památkou je výlučně jen věž bývalých městských jatek a žádná jiná část tohoto stavebního komplexu. Výklad obou správních orgánů je tak v protikladu s jazykovým výkladem, vyplývajícím ze samotného rozhodnutí.

[11] V této souvislosti stěžovatelka městskému soudu vytýká, že se nevypořádal s její námitkou, týkající se nezávaznosti odůvodnění rozhodnutí z roku 1994. Trvá na tom, že pro orgán veřejné moci jsou závazné jen výrokové části jiných rozhodnutí orgánu veřejné moci, nikoli však otázky, řešené v rámci odůvodnění. Odůvodnění rozhodnutí z roku 1994 tedy nemůže zakládat, měnit či rušit právní vztahy či jinak zasahovat do jakýchkoliv právních poměrů, tím spíše v situaci, kdy by takové odůvodnění mělo být vykládáno v přímém protikladu k samotnému výroku rozhodnutí.

[12] Stěžovatelka dále nesouhlasí s tím, že § 44 památkového zákona ve znění účinném ke dni 27. 4. 1994 byl aplikovatelný na rozhodnutí z roku 1994, neboť toto ustanovení bylo následně zrušeno nálezem Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/04, č. 240/2005 Sb. Z tohoto nálezu se podává, že celá koncepce památkového zákona vychází z naprosté prevalence veřejného (státního) zájmu a popření ochrany vlastnického práva jednotlivce. Tehdejší zákonodárce proto nespatořoval důvod k aplikaci správního řádu v předmětném řízení. Ústavní soud pak konstatoval, že ani kusá úprava obsažená v ustanovení § 3 památkového zákona nemění nic na zásadní absenci speciální úpravy řízení o prohlášení věci za kulturní památku. Vyloučení obecné úpravy při rozhodování o prohlášení věci za kulturní památku podle § 44 památkového zákona proto bylo protiústavní. Stěžovatelka z toho dovozuje, že městský soud na projednávanou věc, respektive na rozhodnutí z roku 1994, neměl aplikovat § 44 památkového zákona, neboť tento postup vyvolává protiústavní účinky.

[13] Městský soud také podle stěžovatelky nepřihlédl k tomu, že podle § 71 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (dále jen „zákon o Ústavním soudu“) pravomocná rozhodnutí vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen, zůstávají nedotčena, avšak práva a povinnosti z nich nelze vykonat.

[14] Stěžovatelka také nesouhlasí s hodnocením námitek týkajících se zásahu do jejích vlastnických práv. V projednávané věci jde o střet základního práva na vlastnictví (čl. 11 Listiny základních práv a svobod; dále jen „Listina“) a ústavní ochrany kulturního bohatství (čl. 34 odst. 2 Listiny). Podle stěžovatelky však nelze bez dalšího konstatovat, že zájem

na památkové ochraně má převažovat nad právem stěžovatelky na vlastnictví, jako to učinil městský soud; k tomu odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 10. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96, a ze dne 21. 3. 2002, sp. zn. III. ÚS 256/01.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky stěžovatelky byly již obdobně uplatněny ve správním řízení i v řízení před městským soudem, kde byly řádně vypořádány a vyvráceny. Zdůraznil, že veškeré lhůty pro přezkum rozhodnutí z roku 1994 již uplynuly, a bylo by tak možné nanejvýš přihlížet k jeho případné nicotnosti. Ani případná nezákonnost či protiústavnost však bez dalšího nicotnost rozhodnutí nezakládá. S ohledem na to je veškerá argumentace stěžovatelky ohledně nezákonnosti a protiústavnosti rozhodnutí bezpředmětná. Stěžovatelka navíc selektivně cituje pouze některé, účelově vybrané, části rozhodnutí z roku 1994. Skutečný smysl a význam takových pasáží však nelze dovodit bez jejich zařazení do kontextu úplného znění tohoto rozhodnutí. Ve zmiňovaném rozhodnutí užitě slovo „*pouze*“ má význam právě ve vztahu k rozsahu předmětu návrhu, kterému bylo vyhověno jen částečně (tj. tak, že se za kulturní památku prohlašuje jen veškerá zbývající zástavba na pozemku p. č. 1951, tedy objekt bývalých městských jatek jako celek, nikoli jen jeho část – věž). Bylo by nelogické, aby pouze tato věž byla prohlášena za kulturní památku v situaci, kdy jí památková ochrana svědčila již před rokem 1994 pod rejstř. č. 3056.

[16] Žalovaný nesouhlasí ani s argumentací stěžovatelky ohledně aplikace § 44 památkového zákona a náležitostech rozhodnutí o prohlášení věci za kulturní památku. K tomu odkázal na rozsudek tohoto soudu ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 133/2014-51, z něhož se podává, že ze samotné existence rozporu určitého zákonného ustanovení s ústavním pořádkem nelze bez dalšího předpokládat, že jeho použitím v konkrétní věci došlo k porušení ústavně zaručeného základního práva. Stěžovatelka nadto neprokázala, že by byla vlastníkem objektu městských jatek v době vydání rozhodnutí z roku 1994; koupě této nemovitosti pak nemohla mít za následek, že by stěžovatelka zpětně vstoupila do procesních práv původního vlastníka. Skutečnost, že byla předmětná budova v době koupě památkově chráněna, je záležitostí soukromoprávního vztahu mezi převodcem a nabyvatelem, přičemž status kulturní památky bylo v době koupě možné ověřit v Ústředním seznamu kulturních památek a v katastru nemovitostí. S odkazem na výše citovaný rozsudek kasačního soudu žalovaný dodal, že Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 21/04, neměl v úmyslu zbavit památkové ochrany všechny movité i nemovité věci, které byly do té doby prohlášeny za kulturní památky. Předmětný náleží tedy nemá retroaktivní účinky.

[17] Stěžovatelka reagovala na vyjádření žalovaného replikou; na její repliku navázal žalovaný podáním ze dne 6. 2. 2018. V něm poukázal na to, že stěžovatelka ode dne 18. 7. 2016 již není vlastníkem objektu městských jatek; pozbyla proto aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti ze dne 30. 6. 2017. Uvedl, že řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu je vedeno na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv. V daném případě je legitimace k podání takové žádosti zpravidla podmíněna vlastnictvím dotčené nemovitosti, neboť výsledek správního řízení je určující pro to, zda vlastník takové nemovitosti má či nemá práva a povinnosti vlastníka kulturní památky, která jsou rozsáhlejší než povinnosti ostatních osob vůči kulturní památce (§ 9 památkového zákona). K tomu žalovaný doložil výpis z katastru nemovitostí a odkázal na kupní smlouvu zveřejněnou v registru smluv.

[18] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Přihlédl přitom i ke skutečnostem, které by mohly vést k závěru, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, jak mu to ukládá § 109 odst. 4, věta za středníkem s. ř. s. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

pokračování

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou žalovaného, dle které stěžovatelka neměla aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti, neboť v průběhu řízení před městským soudem pozbyla vlastnické právo k nemovitostem, o jejichž zatížení památkovou ochranou bylo v předcházejícím správním řízení rozhodováno. S tímto názorem se Nejvyšší správní soud neztotožnil, neboť byla-li stěžovatelka účastníkem řízení před městským soudem, je k podání kasační stížnosti legitimována *per definitionem*. Z ustanovení § 102 věty první s. ř. s. totiž vyplývá, že (bez nutnosti splnění jakýchkoli dalších podmínek) je kasační stížnost *opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (...) domáhá zrušení soudního rozhodnutí*. Za této situace je zřejmé, že nejde o kasační stížnost nepřipustnou a jejím věcnému projednání tak nic nebrání.

[21] Žalovaným predestřené tvrzení (ukázalo-li by se jako pravdivé) nicméně primárně navozuje otázku zákonnosti procesního postupu městského soudu (podrobněji viz dále), ke které je kasační soud povinen přihlídnout i mimo rozsah kasačních námitek (viz bod [20] výše), sekundárně pak i otázku (ne)existence aktivní věcné legitimace žalobkyně v době rozhodování krajského soudu (i tato otázka musí být, z důvodů o nichž bude pojednáno dále, zohledněna *ex officio*).

[22] Nejvyšší správní soud tedy nejprve ověřil, zda tvrzení žalovaného, že žalobkyně ještě v průběhu řízení před městským soudem pozbyla vlastnické právo k nemovitostem, jejichž status byl v řízení před orgány památkové péče posuzován, odpovídá realitě. Z veřejně přístupných informací katastru nemovitostí na <https://nahlizenidokn.cuzk.cz> se podává, že současným vlastníkem parcely p. č. 1951, včetně stavby technického vybavení na ní se nacházející, zapsané v katastru nemovitostí na LV č. 2577 pro k. ú. Moravská Ostrava, je Statutární město Ostrava. Ve veřejně přístupném registru smluv na adrese <http://smlouvy.gov.cz/smlouva/15001> je dále založena kupní smlouva, kterou stěžovatelka (mimo jiné) převedla předmětnou nemovitost na Statutární město Ostrava; dle údajů tohoto registru k uzavření smlouvy došlo dne 12. 7. 2016. Tyto údaje přitom korespondují s přípisem stěžovatelky, adresovaným městskému soudu (ze dne 13. 4. 2017, na čl. 49 spisu městského soudu) kterým stěžovatelka oznámila, že již není vlastníkem zmiňované nemovitosti, neboť vlastnické právo převedla na Statutární město Ostrava. S ohledem na tyto skutečnosti má tedy Nejvyšší správní soud i bez nutnosti provádění dokazování za nepochybné, že ke změně vlastnického práva v průběhu řízení před městským soudem skutečně došlo; tato skutečnost je ostatně mezi účastníky řízení nesporná.

[23] Zjištěná skutečnost má v projednávané věci zásadní význam z pohledu (ne)existence aktivní věcné legitimace stěžovatelky v rámci probíhajícího soudního řízení. Z ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že aktivní legitimace k podání žaloby je založena (1) tvrzením žalobce, že (2) došlo ke zkrácení jeho veřejných subjektivních práv, a to (3) v důsledku vydání správního rozhodnutí. Je tedy zřejmé, že aktivně věcně legitimována k podání žaloby dle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. je pouze osoba, která je nositelem subjektivního hmotného práva, do něhož mělo být správním rozhodnutím zasaženo.

[24] Toto zasažené (ve smyslu ustálené judikatury tohoto soudu alespoň dotčené) právo přitom obvykle není imanentně spojeno s osobou žalobce; typickým případem je právo vlastnické. Pokud se tedy žalobou napadené správní rozhodnutí upíná k předmětu vlastnictví žalobce (rozhodnutí *in rem*), nikoli přímo a výlučně k jeho osobě (rozhodnutí *in personam*), pak s pozbytím vlastnictví přestává být původní vlastník nositelem i těch práv a povinností spojených s předmětem vlastnictví, která vyplývají ze správního rozhodnutí, a tato práva a povinnosti přecházejí na nového vlastníka. Je to právě nový vlastník, do jehož vlastnických práv k nabyté věci nadále zasahuje veřejnoprávní regulace představovaná účinky správního rozhodnutí.

[25] Jinými slovy řečeno, v případě rozhodnutí *in rem* nelze z povahy věci oddělit aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby (a dalšímu vedení řízení před správním soudem) od vlastnického práva k věci, tvořící součást předmětu řízení završeného napadeným správním rozhodnutím. Jelikož v nyní posuzované věci byl správními rozhodnutími deklarován rozsah veřejnoprávního omezení výkonu vlastnického práva ve vztahu ke konkrétní nemovitosti, není pochyb o tom, že šlo o rozhodnutí *in rem*; pokud tedy stěžovatelka v průběhu řízení před městským soudem vlastnické právo k této nemovitosti převedla na jiný subjekt, pozbyla tím i svou aktivní věcnou legitimaci pro další vedení řízení.

[26] Existence aktivní věcné legitimace není otázkou existence podmínek řízení (aktivní procesní legitimace jí není podmíněna), ale otázkou důvodnosti žaloby; neexistoval proto při její absenci důvod pro odmítnutí žaloby. Uvedené ovšem neznamená, že by městský soud mohl od pozbytí aktivní věcné legitimace stěžovatelky odhlédnout (byla-li mu tato skutečnost známa), neboť v situaci, kdy je evidentní, že stěžovatelka již není nositelkou subjektivních práv, do nichž by napadené správní rozhodnutí nadále zasahovalo, je bezpředmětné zabývat se důvodností její žalobní argumentace. Za tohoto stavu bylo pojmově vyloučeno poskytnout stěžovatelce požadovanou soudní ochranu; té by se mohl dovolávat pouze subjekt, který předmětnou nemovitost nabyl do svého vlastnictví. Pokud stěžovatelka i nadále trvala na tom, aby její žaloba byla věcně projednána, neměl městský soud jinou možnost, než pro nedostatek její aktivní věcné legitimace žalobu zamítnout.

[27] Samotná ztráta aktivní věcné legitimace stěžovatelky ovšem nemusí nutně vést k vyloučení reálného soudního přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí. Nelze totiž vyloučit, že na tomto přezkumu bude mít zájem subjekt, který do jejích hmotných práv (dotčených tímto rozhodnutím) vstoupil. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl například v rozsudku ze dne 12. 8. 2010, č. j. 7 As 9/2010-255, publikovaném pod č. 2377/2011 Sb. NSS, v těchto případech je soud povinen žalobce na ztrátu jeho aktivní věcné legitimace upozornit a poučit ho o možnosti podat návrh na připuštění vstupu jiného subjektu do jeho procesního postavení ve smyslu přiměřeného použití § 107a občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“); pokud soud takto nepostupuje, zatíží své řízení vadou, která může mít vliv na zákonnost jím vydaného rozhodnutí.

[28] Uvedený závěr ovšem není možné vykládat tak, že je povinností soudu aktivně zjišťovat, zda k uvedeným změnám nedošlo; takový postup není v praxi ani reálný. Je proto primárně na žalobci, aby soud o změně svého hmotně právního postavení (rezultujícího ve ztrátu subjektivních práv, do kterých by mohlo být žalobou napadeným rozhodnutím nadále zasahováno) informoval. V nyní posuzované věci stěžovatelka městský soud o převodu vlastnictví k nemovitosti, na niž rozhodnutí žalovaného dopadalo, informovala sdělením ze dne 13. 4. 2017, založeným na čl. 49 spisu. Uvedla, že novým vlastníkem nemovitosti je Statutární město Ostrava a vzhledem k tomu „*zvažuje (...) navrhnout, aby současný vlastník nemovitosti vstoupil do řízení na místo žalobkyně*“. Je tedy zřejmé, že si stěžovatelka důsledky vlastnického převodu pro probíhající soudní řízení uvědomovala a byla si vědoma možnosti navrhnout záměnu žalobců ve smyslu ustanovení § 107a o. s. ř. (za použití § 64 s. ř. s.). Za této situace již nebylo nutné, aby městský soud stěžovatelku ve smyslu shora uvedeného judikátu informoval; esenciální podmínkou případné záměny žalobců by přitom byl odpovídající návrh stěžovatelky. Jelikož stěžovatelka návrh na postup podle § 107a o. s. ř. nevznesla, městský soud (zcela správně) oslovil nového vlastníka nemovitosti alespoň s dotazem, zda nehodlá do řízení vstoupit v postavení osoby zúčastněné na řízení (viz dotaz na čl. 57). Statutární město Ostrava dne 9. 5. 2017 sdělilo, že práva osoby zúčastněné uplatňovat nebude (viz čl. 62).

[29] Z uvedeného je evidentní, že městský soud změnu v hmotně právním postavení stěžovatelky reflektoval a neupřel jí možnost navrhnout záměnu žalobců; pokud stěžovatelka takový návrh nepodala, zcela správně s ní i nadále jednal jako s žalobkyní a její žalobu věcně

pokračování

projednal. Jeho procesnímu postupu tak nelze ničeho vytknout a není tak naplněn kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ke kterému by (jak již bylo uvedeno výše) musel Nejvyšší správní soud přihlídnout z moci úřední.

[30] Městskému soudu lze nicméně vytknout, že i poté, co zjistil, že stěžovatelka již není nositelkou subjektivního práva, do kterého mělo být napadeným správním rozhodnutím zasazeno, věcně projednal její žalobní námitky. Jak bylo již vyloženo výše, existence subjektivního práva, jehož se mělo správní rozhodnutí negativně dotknout, je esenciálním předpokladem aktivní věcné legitimace žalobce; jeho absence či ztráta tak bez dalšího vylučuje, aby se soud zabýval zákonností napadeného rozhodnutí, neboť rolí správního soudu je poskytovat individuální ochranu proti zásahu do těchto práv, nikoli provádět jakousi obecnou kontrolu zákonnosti takových aktů, bez přímé návaznosti na právní postavení žalobce.

[31] I přes toto pochybení nicméně napadený rozsudek městského soudu z hlediska zákona ob stojí. Městský soud totiž žalobu (byť z jiných důvodů) zamítl, přičemž stejně by měl rozhodnout i v případě zjištěné ztráty aktivní věcné legitimace stěžovatelky. Jelikož zamítavý rozsudek nevede z podstaty věci ke znovuoobnovení předcházejícího správního řízení a nemůže tak obsahovat právní názor zavazující správní orgán v jeho dalším postupu, není nutné rozsudek městského soudu jen pro existenci nepřiléhavých důvodů podepírajících správný výrok rušit, a tento právní názor v kasačním rozhodnutí korigovat. Současně Nejvyšší správní soud nemá důvod posuzovat důvodnost kasační argumentace stěžovatelky ke způsobu vypořádání jejích námitek městským soudem, a to ze stejných důvodů, jako tomu bylo již v řízení o žalobě, tzn. z důvodu nedostatku aktivní věcné legitimace stěžovatelky, který vylučoval již meritorní projednání její žalobní argumentace. Kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak naplněn není.

[32] Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto rozsudkem zamítl.

[33] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2019

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu